

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Н. М. Сизоненко
13 січня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЯ
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Робоча програма «Психологія» для здобувачів вищої освіти

Мова викладання державна.

Розробники: Подлесна Г.В., к. псих. н., доцент, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавської державної аграрної академії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол від 13 січня 2021 року № 10.

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	міжфакультетська	вибіркова
Рік навчання (курс)	2	2-й
Семестр	3	4-й
Лекції (годин)	16	4
Семінарські (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
В тому числі індивідуальні завдання: контрольна робота для заочного навчання		1
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Філософія, Історія та культура України.

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни «Психологія»: є формування у студентів знань з основ психології та набуття відповідних вмінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.

Основні завдання навчальної дисципліни: підготувати студентів до сприйняття великого комплексу сучасних знань з загальної психології; дати сучасні уявлення про сутність психічних процесів, їхнього співвідношення з роботою головного мозку, єдність соціальних та природних особливостей людини; проаналізувати механізми здійснення пізнавальних психічних процесів та їх роль у пізнанні людиною самої себе та навколишнього; надати знання про сучасні психологічні концепції; дати знання про принципову можливість внесення цілеспрямованих змін у психіку людини; надати знання по покращенню ефективності індивідуального навчального процесу.

Компетентності:

загальні:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

фахові:

- Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
- Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

➤ Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

➤ Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

➤ Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.

Предмет психології. Завдання психології. Провідні принципи психологічної науки – принцип детермінізму, принцип розвитку, принцип єдності свідомості та діяльності. Зв'язок психології з іншими науками. Значення психології в системі сучасного знання. Галузі психологічної науки. Головні вимоги до методів психології. Методи психологічних досліджень. Кількісний та якісний аналіз дослідження психічних явищ.

Тема 2. Основні напрямки розвитку психологічної науки.

Уявлення Античних та середньовічних філософів про душу та свідомість. Механістичний матеріалізм Демокріта. Вчення про душу Арістотеля, Сократа та Платона. Основні положення вчення про поведінку Дж. Уотсона. Необіхевіоризм Е. Толмена та Б. Скіннера. Когнітивіський напрям розвитку психології. Гештальт – психологія М. Вергеймера. Психоаналіз З. Фрейда. Погляди неофрейдистів А. Адлера, К. Г. Юнга, К. Хорні. Гуманістична психологія А. Маслоу та К. Роджерса.

Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.

Загальне поняття про психіку. Співвідношення психічних явищ з роботою мозку. Будова мозку. Основні структурні елементи мозку людини. Вчення про умовні та безумовні рефлекси та тимчасові нервові зв'язки. Особливості поведінки як відображення мозком зовнішнього світу. Розвиток та робота нервової системи. Етапи становлення психіки у філогенезі. Подразливість та чутливість як реакція організму на впливи зовнішнього середовища. Етапи становлення психіки у онтогенезі. Еволюція психіки. Функціонування великих півкуль головного мозку.

Поняття про свідомість. Психологічна сутність самосвідомості. Самосвідомість як генетична первинна форма людської свідомості. Самосвідомість як вищий вид свідомості, що виник в результаті розвитку останнього. Самосвідомість та людське “Я”. Концепція Р. Бернса. Структура та функції свідомості. Свідомість та ментальність.

Тема 4. Психологія особистості.

Поняття про особистість у психології. Індивід. Особистість. Індивідуальність. Прояв індивідуального та типологічного. Проблема співвідношення біологічного та соціального у структурі особистості. Структура особистості за К. К. Платоновим. Вирішення проблеми особистості в парадигмі гештальт – психології, психоаналізу, біхевіоризму та гуманістичної психології тощо. Вікова періодизація розвитку людини. Вікові аспекти формування особистості. Поняття про онтогенез. Культурно – історична концепція розвитку. Забезпечення умов нормального процесу соціалізації дитини як основний фактор формування гармонійної та особистісно зрілої людини. Поняття гармонійної особистості, критерії гармонійного розвитку. Критичні періоди розвитку особистості. Поняття про потреби. Ієрархія потреб по А. Маслоу. Поняття про спрямованість особистості та мотиви діяльності. Основні форми спрямованості особистості – потяг, бажання, прагнення, інтереси, ідеали, установки, переконання. Проблема мотивації у психології. Ієрархія мотивів. Основні етапи формування мотиваційної сфери особистості.

Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності.

Поняття про відчуття. Фізіологічні підґрунтя відчуттів. Процес виникнення відчуття. Відчуття людини та тварин. Види відчуттів. Зорові відчуття, процес їх виникнення. Особливості зорових відчуттів. Слухові відчуття, процес їх виникнення. Особливості

слухових відчуттів. Вібраційні відчуття. Нюхові відчуття. Смакові відчуття. Тактильні відчуття. Температурні відчуття. Больові відчуття. Кінестатичні та статичні відчуття. Органічні відчуття. Загальні властивості відчуттів. Взаємодія подразника та аналізатора. Чутливість, адаптація, синестезія, сенсibiliзація відчуттів. Поняття про сприймання. Рефлекторна природа сприймання. Взаємозв'язок аналізаторів у процесі сприймання. Єдність аналізу та синтезу в сприйманні. Роль мови в процесі сприймання. Активний характер сприймання. Види сприймання. Сприймання простору. Сприймання часу. Сприймання руху. Індивідуальні особливості сприймання. Розвиток сприймання. Визначення пам'яті. Основні процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення та забування. Теорії пам'яті. Асоціація та її види, як механізм формування пам'яті. Види пам'яті. Мимовільна та довільна пам'ять. Рухова, емоційна, образна, словесно – логічна пам'ять. Короткочасна, довготривала та операційна пам'ять. Смыслове та механічне запам'ятовування. Умови продуктивного мимовільного та довільного запам'ятовування. Впізнання, згадування, спогади. Забування, його причини та боротьба з ним. Індивідуальні особливості запам'ятовування та відтворення. Поняття мислення. Основні характеристики мислення. Взаємозв'язок мислення та мовлення. Фізіологічні основи мислення. Значення мислення в житті людини. Розумові дії. Основні операції мислення: аналіз, синтез, абстрагування, порівняння, класифікація, узагальнення та систематизація. Основні форми мислення: судження, умовивід, міркування, поняття. Види мислення. Індивідуальні особливості мислення. Теорії розвитку мислення Ж.Піаже, П.Я. Гальперіна, Л.С. Виготського тощо. Поняття про уяву. Уява та об'єктивна реальність. Процес створення образів уяви. Фізіологічні основи уяви. Наголошення. Аглютинація. Алегорія. Типізація. Гіперболізація. Види уяви. Мимовільна та довільна уява. Відтворююча уява. Творча уява. Фантазування та мрії. Просторова уява. Активна та пасивна уява. Індивідуальні особливості виникнення уявлень та уяви. Уява та творчість. Загальне уявлення про творчість. Роль уяви у вирішенні творчих задач. Поняття про увагу. Природа уваги. Зосередженість та вибірковість. Види та форми уваги. Перехід довільної уваги у мимовільну. Характерні особливості уваги. Індивідуальні властивості уваги. Розвиток уваги. Поняття про емоції та почуття. Характерні особливості емоції та почуттів. Полярність почуттів. Інтенсивність почуттів. Тривалість почуттів. Природа емоцій та почуттів. Емоції людини та тварини. Почуття та діяльність людини. Види емоцій та почуттів. Прості емоції. Складні емоції. Моральні почуття. Інтелектуальні почуття. Естетичні почуття. Психічні стани особистості. Настрої. Пристрасті. Афекти. Стреси. Фрустрації. Тривога. Способи подолання тривоги. Загальне поняття про волю. Воля як процес свідомого регулювання поведінкою. Мимовільні та довільні дії. Вольові дії людини. Основні фази складної вольової дії. Питання про зумовленість та свободу волі. Вольові якості особистості. Зв'язок волі та почуттів. Фізіологічні та мотиваційні аспекти вольових дій. Вольові якості людини та їх розвиток.

Тема 6. Психологія спілкування.

Поняття про спілкування. Засоби спілкування. Вербальна та невербальна комунікація. Активне та пасивне слухання. Просторова дистанція спілкування. Діалог. Зовнішній вигляд. Жестикуляція. Тактильно – м'язова чутливість. Функції спілкування. Сторони спілкування. Комунікативний аспект спілкування. Інтерактивний аспект спілкування. Перцептивний аспект спілкування. Механізми сприйняття у процесі спілкування. Правила соціальної перцепції. Поняття про ефективне спілкування. Професійне спілкування. Різновиди спілкування. Регламент.

Тема 7. Психологічна характеристика діяльності.

Загальна характеристика діяльності особистості. Поняття про діяльність. Суб'єкт та об'єкт діяльності. Зовнішній та внутрішній компоненти діяльності та їх взаємозв'язок. Мета та мотиви діяльності. Структура діяльності. Засоби діяльності та процес їх опанування. Види діяльності. Гра та її розвиток у тварини та людини. Дитячі та дорослі ігри. Навчання як провідний вид діяльності у шкільному віці. Праця. Фізична та розумова

праця. Продукти та результати праці. Творчість як різновид діяльності. Механізми та продукти творчості.

Тема 8. Людина і колектив.

Поняття про групи та колективи. Класифікація груп. Психологічні характеристики великих соціальних груп. Утворення та розвиток малої соціальної групи. Соціальні об'єднання, місце людини в них. Формальні та неформальні групи, їх особливості. Референтні групи. Статус, соціальні ролі, групові норми і цінності у групі. Умови успішної діяльності колективу. Лідерство та керівництво у групах та колективах. Ознаки лідерства. Типи лідерів. Лідер формальний та неформальний. Лідер на виробництві та сім'ї. Проблема взаємодії лідера та керівника. Нормативна поведінка у групі. Особливості взаємодії людей у групах. Адаптація людини у групі. Поняття про конформізм. Проблеми групової згуртованості. Структура міжособистісних стосунків у групі. Сумісність людей у колективі. Рівні сумісності. Психологічна сутність конфлікту, його структура. Конфліктна ситуація. Типи конфліктів. Функції конфлікту. Причини виникнення міжособистісних конфліктів. Розвиток та динаміка конфлікту. Методи вивчення міжособистісних стосунків та можливі зміни статусу особистості у колективі колектив у міжособистісних стосунках.

Тема 9. Індивідуально – психологічні особливості особистості.

Поняття про темперамент. Фізіологічні основи темпераменту. Історичні аспекти становлення вчення про темперамент (Гіппократ, І.Кант, Е.Кречмер та інші). Психологічна характеристика основних типів темпераменту. Позитивні та негативні якості кожного типу темпераменту. Темперамент та проблеми виховання. Холеричний тип. Сангвіністичний тип. Флегматичний тип. Меланхолічний тип. Принципи складання психологічних характеристик типів темпераменту. Особливості співвідношення темпераменту та успішності діяльності. Поняття про характер. Особливості характеру як психічного феномену. Природне та набуте в характері. Виразні ознаки характеру. Зв'язок характеру з темпераментом. Характер як цілісна система властивостей. Типове та індивідуальне в характері людини. Умови та закономірності формування характеру особистості. Прояв характеру через діяльність, ставлення до інших людей, інтереси, емоційність, волю. Мотиваційні та інструментальні риси особистості. Теоретичні та експериментальні підходи до вивчення характеру. Типологія характеру. Акцентуації характеру. Формування характеру у дітей. Вікові особливості характеру. Трансформування характеру протягом життя. Поняття про здібності. Визначення здібностей за Б.М.Тепловим. Здібності та знання, вміння і навички. Здібності та інші психічні властивості. Види здібностей за змістом та характером діяльності. Класифікація здібностей. Рівні розвитку здібностей та їх індивідуальні відмінності. Вродженні задатки та генотип. Потенційні та актуальні здібності. Дарування. Компенсація здібностей. Майстерність та талант. Геніальність. Перші теорії здібностей. Френологія. Формування та розвиток здібностей. Основні етапи розвитку здібностей. Роль гри у формуванні здібностей. Проблема профорієнтації та вияву здібностей.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	серед них			усього	серед них		
л		п	с. р.	л		п	с. р.	
Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	8	2	-	6	8	-	-	8
Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	10	2	2	6	10	2	-	8

Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 4. Психологія особистості.	12	2	2	8	14	-	2	12
Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	12	2	2	8	13	2	-	11
Тема 6. Психологія спілкування.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 7. Психологія діяльності	12	2	2	8	12	-	-	12
Тема 8. Людина і колектив	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості								
Серед них індивідуальне завдання	-	-	-		1	-	-	1
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	-	-
2.	Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	2	-
3.	Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	2	-
4.	Тема 4. Психологія особистості.	2	2
5.	Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	2	-
6.	Тема 6. Психологія спілкування.	2	-
7.	Тема 7. Психологія діяльності	2	-
8.	Тема 8. Людина і колектив		-
9.	Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	2	
	Разом	14	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	6	8
2.	Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	6	8
3.	Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	8	12
4.	Тема 4. Психологія особистості.	6	12
5.	Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	8	11
6.	Тема 6. Психологія спілкування.	6	10
7.	Тема 7. Психологія діяльності	6	12
8.	Тема 8. Людина і колектив	6	10
9.	Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	8	
	Серед них індивідуальне завдання	-	1
	Разом	60	84

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти спрямована на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація цього напрямку роботи передбачає виконання індивідуалізованого навчального завдання, але виконується самостійно здобувачем вищої освіти в аудиторний та позааудиторний час: контрольної роботи.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН1 Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, творчий	Опитування, виконання навчальних завдань, виконання тестових завдань, виконання самостійної роботи, виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)
ПРН2 Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.	репродуктивний, творчий, проблемно-пошуковий	
ПРН3 Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.	репродуктивний, проблемно-пошуковий	

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання для денної форми навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПР1	32	32	19
ПР2	33	33	19
ПР3	35	35	22
Разом	100	100	60

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПР1	29	29	18
ПР2	36	36	21
ПР3	35	35	21
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів навчання для денної форми навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Опитування		Виконання практичних завдань		Виконання тестових завдань		Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПР1	4	7	6	11	4	6	5	8
ПР2	4	7	6	11	4	7	5	8
ПР3	4	7	9	13	4	7	5	8

Форми оцінювання результатів навчання для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання									
	Опитування		Виконання практичних завдань		Виконання тестових завдань		Виконання завдань самостійної роботи (конспект)		Виконання індивідуального завдання	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість
ПР1	2	3			4	6	6	10	6	10
ПР2			1	2	4	7	7	12	9	15
ПР3			2	3	4	7	6	10	9	15

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання під час проведення поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- опитування (для денної та заочної форм навчання);
- виконання практичних завдань (для денної та заочної форм навчання) ;
- виконання тестових завдань (для денної та заочної форми навчання) ;
- виконання завдань самостійної роботи (для денної та заочної форм навчання);
- виконання індивідуального завдання (для заочної форми навчання).

Форма проведення семестрового контролю – *залік*.

Критерії та шкала оцінювання опитування на семінарських заняттях

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання
<p>14 опитувань Схарактеризувати політичні явища і процеси, що їх зумовлюють. Завдання передбачає перевірку теоретичного матеріалу, зокрема ключових понять теми.</p>	<p>0, 1, 2 або 3 бали: 3 бали, якщо здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки; застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови 2 бали, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 1 бал, якщо здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 0 балів, якщо відповідь неправильна або відсутня.</p>

Критерії та шкала оцінювання практичних завдань

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання
<p>Виконання практичних завдань Завдання передбачає перевірку матеріалу, зокрема ключових понять теми.</p>	<p>0, 1, 2, 3 або 4-5 балів: 4-5 балів, якщо практичне завдання виконане правильно, студент формулює думки логічно, доступно, відстоює власну позицію, виявляє повне розуміння матеріалу; 3 бали, якщо здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки; застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади, аргументує їх; 2 бали, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 1 бал, якщо здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 0 балів, якщо відповідь неправильна або відсутня.</p>

Критерії та шкала оцінювання виконання тестових завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 17-20 питань
4	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 13-16 питань
3	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 9-12 питань
2	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 5-8 питань
1	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 1-4 питань
0	вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано

Критерії та шкала оцінювання завдань самостійної роботи

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання
<p>14 опитувань Схарактеризувати політичні явища і процеси, що їх зумовлюють. Завдання передбачає перевірку теоретичного матеріалу, зокрема ключових понять теми.</p>	<p>0, 1, 2 або 3 бали: 3 бали, якщо здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки; застосовує знання на практиці, наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови 2 бали, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 1 бал, якщо здобувач вищої освіти розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді; 0 балів, якщо відповідь неправильна або відсутня.</p>

**Критерії та шкала оцінювання виконання індивідуального завдання
(контрольна робота)**

Розподіл балів в межах варіанта КР		Критерії оцінювання
Завдання	Бали	
1	0 – 4	35 – 40 балів ставиться в тому випадку, коли теоретичні і практичні завдання виконано в повному обсязі, правильно, без порушень мовних норм; студент демонструє навички аналізу, систематизації й інтерпретації фактів мови й мовлення й використання їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання..
2	0 – 6	
3	0 – 15	
4	0 – 15	
1	0 – 2	28 – 34 балів ставиться в тому випадку, коли здобувач вищої освіти виконав теоретичні і практичні завдання в повному обсязі, правильно, але припустився незначних логічних, мовних та змістових помилок (непослідовність викладу матеріалу; одне із завдань виконано частково); студент виявляє навички аналізу, систематизації й інтерпретації фактів мови й мовлення й використання їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
2	0 – 6	
3	0 – 13	
4	0 – 13	
1	0 – 2	16 – 27 бали ставиться в тому випадку, коли наявні грубі логічні, мовні та змістові помилки (непослідовність викладу матеріалу, перескакування з теми на тему; сутність завдань розкрита частково або одне із завдань не виконано); практичні завдання виконано частково; студент частково застосовує навички аналізу, систематизації й інтерпретації фактів мови й мовлення й використання їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
2	0 – 5	
3	0 – 10	
4	0 – 10	
1	0 – 2	0 – 15 балів ставиться в тому випадку, коли робота носить фрагментарний характер або не виконана зовсім; практичні завдання виконано фрагментарно; студент не застосовує навички аналізу, систематизації й інтерпретації фактів мови й мовлення й використання їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах
2	0 – 3	
3	0 – 5	
4	0 – 5	

		професійної діяльності та/або навчання.
--	--	---

**11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма)**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання практичних завдань	Виконання тестових завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	-	-		3	3
Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	3	5		3	11
Тема 3 Виникнення та розвиток психіки	3	5	5	3	11
Тема 4. Психологія особистості.	3	5		3	11
Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	3	5	5	3	11
Тема 6. Психологія спілкування.	3	5		3	11
Тема 7. Психологічна характеристика діяльності	3	5	5	3	11
Тема 8. Людина і колектив				3	3
Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	3	5	5		28
Разом	21	35	20	24	100

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(для заочної форми навчання)**

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання практичних завдань	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Виконання тестових завдань	
Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	-	-	-			-
Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	-	-	11			11
Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	-	-	-			-
Тема 4. Психологія особистості.	3	5	-	40	20	68
Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	-	-	10			10
Тема 6. Психологія спілкування.	-	-	-			-
Тема 7. Психологічна	-	-	-			-

характеристика діяльності						
Тема 8. Людина і колектив	-	-	-			
Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості			11			11
Разом	3	5	32	40	20	100

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Бандурка О. М. Основи психології і педагогіки Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. 336 с.
2. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки К. : ЦУЛ, 2007. 376 с.
3. Вітенко І. С. Основи психології. Основи педагогіки Чернівці : Книга - XXI, 2006. 200 с.
4. Вітенко І. С. Основи психології. Основи педагогіки 2-ге вид. Чернівці : Книги-XXI, 2009. 200 с.
5. Власова О. І. Основи психології і педагогіки. К.: Київський університет, 2009. 255 с.
6. Дудкевич Т. В. Загальна психологія. Тереоретичний курс. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
7. Ковальчук О. Б. Основи психології та педагогіки Львів : ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2009. 624 с.
8. Макарова Л.Л. Загальна психологія К., ЦНЛ, 2005. 420 с.
9. Максименко С.Д. Загальна психологія К., 2000. 460 с.
10. Мерзлякова О. Л., Хоружа Л. Л. Практикум з критичного мислення: навч.-метод. посіб. К.: Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 160 с.
11. Москалець В. П. Загальна психологія [текст]: підручник. К. Ліра-К., 2020. 564 с.
12. М'ясоїд П.А. Загальна психологія / П.А.М'ясоїд . К., 2001. 390 с.
13. Основи психології і педагогіки. / за ред. А.В.Семенової.- 2-ге вид., випр. і доп. К. : Знання, 2007. 341 с.
14. Романовська Л. І. Основи психології і педагогіки. Львів : Новий Світ 2000, 2011. 452 с.
15. Психологія: підручник / за ред. В. В. Рибалка, Ю. Л. Трофімов, П. А. Гончарук [та ін.]. К.: Либідь, 2003. 560 с.
16. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки. К. : Академвидав, 2006. 520 с.

Допоміжні:

1. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія. Практикум: навч. посіб. К.: Каравела, 2010. 280 с.
2. Заброцький М. М. Основи вікової психології: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2003. 112 с.
3. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум: навч. посіб. К.: Університетська книга, 2017. 352с.
4. Максименко С. Д., Зайчук В. О., Клименко В. В., Соловієнко В. О. Загальна психологія: підруч. / за заг. ред. С. Д. Максименка. К.: Форум, 2000. 533 с.
5. Зелінська Т. М., Воронова С. В., Хурчак А. Е. Практикум із загальної психології (для студентів факультетів іноземної філології): навч. посіб. К.: Каравела, 2008. 184 с.
6. Колесніченко Л. А. Основи психології та педагогіки К. : КНЕУ, 2002. 157 с.
7. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М. Основи психології. Опорні конспекти, схеми, методики. К.: Ніка-Центр, 2009. 320 с.
8. Кутішенко В. П., Ставицька С. О. Психологія розвитку та вікова психологія. Практикум: навч. посіб. К.: Каравела, 2009. 448 с. 36
9. Лозниця В. Психологія і педагогіка: навч. пос. для ВНЗ. Рекомендовано МОНУ. К.: Либідь, 2001. 304 с.
10. Пашукова Т. І., Допіра А. І., Дьяконов Г. В. Практикум із загальної психології. К.: Знання, 2006. 203 с. 37
11. Психологія особистості: словник-довідник / за ред. П. П. Горностая, Т. М. Титаренко.

К.: Руга, 2001. 320 с.

12 Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: навч. посіб. К.: Академвидав, 2005. 360 с. 37.

13. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції: навч. посіб. К.: Либідь, 1996. 264 с.

Інформаційні ресурси:

1. Основи пенітенціарної педагогіки і психології. Підручник: UBR: <http://irc.org.ua/files/posibnik-psyhologiya.pdf>.

2. Л.Колесніченко. Л.Борисенко. Основи психології та педагогіки. Посібник: UBR: <http://moskalik.at.ua>.

3. Л.Мацько. Основи педагогіки та психології. Підручник: UBR: <http://posibnyky.vntu.edu.ua/pdf/000584.pdf>.

4. М.Варій. Основи психології і педагогіки. Посібник: UBR: <http://www.twirpx.com/file/469417/>.

5. Науковий вісник НАВС UBR: <http://www.naiu.kiev.ua/tlc/pages/biblio/visnik>)

6. Електронна бібліотека психології UBR: (http://gumer.info/bibliotek_Buks/Psixot/Index.php)

7. Психологічний словник UBR:: (<http://amazon-kat.narod.ru>)

8. Юридична психологія UBR: (<http://yurpsy.fatal.ru/>)

9. Світ психології UBR: Режим доступу до сайту: (<http://www.psychology.ru/>)

10. Оптичні ілюзії та феномени UBR: (<http://www.psy.msu.ru/illusion/>)